

Sygn. akt III A Ua 1019/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Staśkiewicz
Sędziowie:	SSA Stanisława Kubica SSA Barbara Pauter (spr.)
Protokolant:	Karolina Sycz

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 21 czerwca 2012 r. sygn. akt V U 424/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że odwołanie oddala,

II. zasądza od wnioskodawcy na rzecz strony pozwanej kwotę 120,- złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 marca 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił K. K. przyznania emerytury.

Wnioskodawca od decyzji tej złożył odwołanie.

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy w Legnicy zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 4 marca 2011 r. i zasądził od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę 120,- zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ten ustalił, że K. K., urodzony (...), na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił ponad 28 lat okresów składkowych i nieskładkowych, według oświadczenia nie jest członkiem OFE oraz nie pozostaje w stosunku pracy.

Ubezpieczony był zatrudniony w okresach:

- od 1 września 1966 r. do 13 listopada 1969 r. we (...) Przedsiębiorstwie (...) we W.,
- od 10 grudnia 1969 r. do 21 lutego 1970 r. we (...) Przedsiębiorstwie (...) we W.,
- od 18 maja 1970 r. do 10 czerwca 1972 r. w (...) (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w L.,
- od 4 sierpnia 1972 r. do 27 września 1974 r. w Spółdzielni Mieszkaniowej (...),
- od 19 października 1974 r. do 09 stycznia 1982 r. w Kombinacie Budownictwa (...) w L.,
- od 11 stycznia 1982 r. do 26 sierpnia 1982 r. w Spółdzielni Pracy Usług (...) (U.) w L.,
- od 30 sierpnia 1982 r. do 31 marca 1984 r. w (...) w L.,
- od 18 lipca 1988 r. do 30 listopada 1988 r. w Przedsiębiorstwie (...) w L.,
- od 1 marca 1989 r. do 29 września 1989 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L.,
- od 02 maja 1990 r. do 10 marca 1994 r. w (...) Spółdzielni Handlowo-Produkcyjnej (M.).

W trakcie zatrudnienia od 1 września 1966 r. do 13 listopada 1969 r. we (...) Przedsiębiorstwie (...) we W. K. K. został zatrudniony w celu nauki zawodu w zawodzie monter instalacji sanitarnych na okres trzech lat. W okresie od 1 września 1966 r. do 30 czerwca 1969 r. był uczniem szkoły przyzakładowej. Po ukończeniu szkoły zawodowej w okresie od 1 lipca 1969 r. do dnia 13 listopada 1969 r. odbył staż w zawodzie instalatorstwa sanitarnego i gazowego i został przyjęty do pracy na stanowisku pomocnika montera wodno-kan.gaz. od dnia 1 lipca 1969 r. Od dnia 1 września 1966 r. do 13 listopada 1969 r. wykonywał pracę na stanowisku montera instalacji sanitarnych i gazowych.

Od 10 grudnia 1969 r. do 21 lutego 1970 r. we (...) Przedsiębiorstwie (...) we W. K. K. był zatrudniony na stanowisku montera wodno-kanalizacyjnego. Oprócz instalacji sanitarnej wykonywał również instalację gazową, pracował wewnątrz budynków. Był zatrudniony jako hydraulik, pomoc spawacza, gdy było wykonywane centralne ogrzewanie.

Od 18 maja 1970 r. do 10 czerwca 1972 r. w (...) (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w L. wnioskodawca wykonywał pracę na stanowisku hydraulika, był zatrudniony w grupie remontowej, w charakterze montera instalacji sanitarnych i grzewczych, gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał roboty wodnokanalizacyjne przy budowie przyłączy do budynków mieszkalnych, biurowych w głębokich wykopach. Początkowo wykopy były kopane ręcznie na głębokość 3-4 metrów, ze względu na ustalenie strefy przymarzania wody kopali najmniej do 1,20 m, gdyż układane były również rurociągi wodne. W kanałach betonowych kładli instalację sanitarną i grzewczą. Wszystkie prace wykonywane były na zewnątrz.

Od 4 sierpnia 1972 r. do 27 września 1974 r. w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) wnioskodawca został przyjęty na stanowisko konserwatora wodno-kanalizacyjnego z dopiskiem - Administracja. Z dniem 1 sierpnia 1973 r. przeniesiono go na stanowisko konserwatora instalacji i urządzeń sanitarnych c.o i c.w., na którym wykonywał prace związane z utrzymaniem instalacji wodno-kanalizacyjnych znajdujących się w zasobach spółdzielni mieszkaniowej, tzn. głównie w budynkach mieszkalnych. Do zakresu obowiązków wnioskodawcy w tym okresie należało m.in.: przestrzeganie dyscypliny pracy i właściwy stosunek do lokatorów i pracowników Administracji Spółdzielni, fachowe, jakościowe, dobre i terminowe wykonywanie prac zleconych przez technika osiedla, obowiązek rozliczania zainkasowanej gotówki od lokatorów w kasie osiedla w terminie ustalonym przez księgowość

spółdzielni. Wnioskodawca przyjął także do wiadomości fakt ponoszenia materialnej odpowiedzialności związanej z wykonywaniem czynności konserwatora i pobieraniem należności od lokatorów za wykonywane usługi. Miejsce pracy wnioskodawcy określono jako "Osiedle nr I". Wnioskodawca usuwał awarie wodno-kanalizacyjne i gazowe na obiektach SM, obiektach mieszkalnych, jak również w pralniach, piwnicach. Miał wystawiane zlecenia również na bieżące remonty konserwacyjne w zakresie instalacji wodno-kanalizacyjnej i gazu. Prace w głębokich wykopach wnioskodawca wykonywał mniej więcej raz w miesiącu przez okres tygodniowy. Kanalizacja wodna była położona na głębokości 1,5 metra.

Od 19 października 1974 r. do 09 stycznia 1982 r. w Kombinacie Budownictwa (...) w L. wnioskodawcy powierzono obowiązki montera urządzeń sanitarnych w zakładzie prefabrykacji. Zajmował on następujące stanowiska: montera urządzeń sanitarnych, mechanika-montera urządzeń sanitarnych (od 15 września 1979 r.) oraz naparzacza (od 23.02.1981 r.). Wnioskodawca w latach 1977-1982 wykonywał prace w różnych miejscach określanych jako: "CWR", "kotłownia", "MECH". K. K. pracował też jako spawacz w brygadzie hydraulicznej. Jako hydraulik wnioskodawca pracował przy zabezpieczeniu produkcji elementów betonowych. Praca wnioskodawcy polegała na ciągłej naprawie urządzeń przenoszących parę. Urządzenia te psuły się w związku z powyższym wnioskodawca wykonywał prace spawalnicze i hydrauliczne. Wykonywał prace na kotłowni, w której znajdowało się kilka kotłów tłoczących parę i hydraulicy, spawacze wykonywali prace naprawcze zarówno naprawiając rurociągi grzewcze, jak również kotły tłoczące parę oraz urządzenia zmiękczające wodę. Praca hydraulika polegała na wykonywaniu różnych prac naprawczych i spawalniczych. W tym okresie K. K. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Prace podstawowe wymienione w wykazie, o których mowa wyżej to prace wymienione w Dziale V. w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych pod poz. 4: prace zbrojarskie i betoniarskie oraz pod poz. 15: prace przy produkcji betonu kruszywowego.

Od 11 stycznia 1982 r. do 26 sierpnia 1982 r. w Spółdzielni Pracy Usług (...) w L. wnioskodawca wykonywał pracę na stanowisku spawacza- hydraulika, spawacza. Wnioskodawca posiadał uprawnienia do prowadzenia prac spawalniczych tzn. legitymację spawacza. Pracował na stanowisku spawacza wykonując spawanie krat, prace naprawcze przy maszynach, kotłach. Jeżeli nie było pracy spawalniczej, to jeździł samochodem marki Ż. i rozwoził kraty, które spółdzielnia wykonywała na rzecz (...).

Od 30 sierpnia 1982 r. do 31 marca 1984 r. w (...) w L. wnioskodawca zatrudniony był na stanowisku montera-spawacza, spawacza, gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym w okresie od 1 września 1982 r. do 31 marca 1984 r. na stanowisku spawacza.

Od 18 lipca 1988 r. do 30 listopada 1988 r. w Przedsiębiorstwie (...) w L. wnioskodawca od chwili podjęcia zatrudnienia wykonywał pracę na stanowisku hydraulika, od dnia 1 sierpnia 1988 r. na stanowisku montera instalacji - spawacza, powierzenie obowiązków hydraulika nastąpiło od dnia 01.09. 1988 r. W większości pracował jako spawacz, również wykonywał prace ślusarskie. Były to usługi remontowe np. pękła rura to wtedy po wykonaniu prac ślusarskich wycinali tą rurę, a następnie ją spawali. Wnioskodawca również wykonywał prace hydrauliczne. Wykonywał przyłącza pod zabudowę miejską w L. oraz prace pod oczyszczalnię ścieków w L.. W tym zakładzie nie wykonywał wykopów, a jedynie układał rury.

Od 1 marca 1989 r. do 29 września 1989 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. K. K. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace: roboty wodno-kanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach na stanowisku montera urządzeń instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych, a następnie montera konserwator wod.-kan. c.o. i gaz. oraz montera urządzeń i instalacji wodno-kan. - spawacz (zmiana nazwy stanowiska bez zmiany warunków pracy).

Od 2 maja 1990 r. do 10 marca 1994 r. w (...) Spółdzielni Handlowo-Produkcyjnej (M.) wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę jako palacz kotłów wysokoprężnych i CO, palacz w Zakładzie Produkcji (...).

Pracował na kotłowni do 1994 r. Kotły były parowe, obsługiwane były ręcznie i paliło się węglem, który następnie szlakowano. Kotłownia ogrzewała cały zakład, na który składały się: kotłownia, ubój, produkcja mięsa i wędlin, wędzarnia i kaszaki, administracja.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za uzasadnione. Zebrany w sprawie materiał dowodowy, w szczególności akta osobowe, zeznania świadków oraz opinia biegłego z zakresu BHP - pozwalają na zaliczenie wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa od 18 maja 1970 r. do 10 czerwca 1972 r. – jako pracy wymienionej w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. (Dział V, poz. 1), zatrudnienie w Kombinacie Budownictwa (...) w L. od 19 października 1974 r. do 1 stycznia 1982 r. (jako pracy wymienionej w Wykazie A, dziele XIV, poz. 25), w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w L. od 30 sierpnia 1982 r. do 31 marca 1984 r. (praca wymieniona w wykazie A, dział XIV, poz. 12) oraz w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. od 1 marca 1989 r. do 29 września 1989 r. (wykaz A, Dział V, poz. 1). Zaliczenie wymienionych okresów do prac wykonywanych w warunkach szczególnych pozwala na uznanie, iż wnioskodawca legitymuje się stażem pracy niezbędnym do przyznania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Stanowi to podstawę do zmiany zaskarżonej decyzji.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego złożył organ rentowy, zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię, w szczególności art. 184 i 32 ustawy o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury od 4 marca 2011 r. w związku z wykonywaniem pracy w warunkach szczególnych.

Wskazując na te zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania wnioskodawcy oraz o zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji podnosił w szczególności, że Sąd do okresów pracy w szczególnych warunkach przyjął również okresy, które w ocenie biegłego nie powinny zostać zaliczone do pracy w szczególnych warunkach, tj. okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa od 18 maja 1970 r. do 10 czerwca 1972 r., ponieważ z dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy wynika, iż wnioskodawca w w/w okresie był zatrudniony w grupie remontowej w charakterze monter instalacji sanitarnych. Stanowisko zajmowane przez wnioskodawcę w dokumentach określone zostało jako hydraulik. Wykonywane przez wnioskodawcę prace nie były pracami w szczególnych warunkach. Kolejny okres to okres zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. od 1 marca 1989 r. do 29 września 1989 r., który również w ocenie biegłego nie powinien zostać zaliczony do pracy w szczególnych warunkach. Praca wnioskodawcy polegająca na wykonywaniu robót wodno - kanalizacyjnych oraz budowie rurociągów była przez wnioskodawcę wykonywana okresowo lub doraźnie, a nie stale. Wyłączenie tych okresów nie pozwala na uznanie, iż wnioskodawca legitymuje się wymaganym okresem 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja organu rentowego jest uzasadniona.

Wnioskodawca urodził się (...)r.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

Wnioskodawca ubiegał się o przyznanie świadczenia po osiągnięciu wieku określonego w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS – tj. wynoszącego 60 lat. Warunkiem uzyskania prawa do emerytury w tym wieku jest nadto wykazanie przez ubezpieczonego, w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43), iż ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wymienionej w Wykazie A, stanowiącym załącznik do powołanego rozporządzenia. Praca w szczególnych warunkach musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył wykazania przez wnioskodawcę wymaganego powołanym przepisem stażu pracy w warunkach szczególnych. Sąd Okręgowy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uznał, iż zasadnym jest doliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa od 18 maja 1970 r. do 10 czerwca 1972 r., w Kombinacie Budownictwa (...) w L. od 19 października 1974 r. do 1 stycznia 1982 r., w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w L. od 30 sierpnia 1982 r. do 31 marca 1984 r. oraz w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. od 1 marca 1989 r. do 29 września 1989 r.

Organ rentowy zakwestionował zaliczenie dwóch ze spornych okresów – tj. okresu pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa od 18 maja 1970 r. do 10 czerwca 1972 r. oraz w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. od 1 marca 1989 r. do 29 września 1989 r., do stażu pracy w warunkach szczególnych, a zarzut ten należy uznać za trafny.

Wnioskodawca podnosił, że praca wykonywana przez niego w wymienionych okresach stanowiła pracę wymienioną w dziale V poz. 1 wykazu A rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. – tj. roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach.

Za pierwszy z wymienionych okresów wnioskodawca nie przedstawił świadectwa pracy w szczególnych warunkach za sporny okres, a z ogólnego świadectwa pracy wynika, że w okresie tym zatrudniony był na stanowisku hydraulika.

Praca na tego rodzaju stanowiskach nie stanowi pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Nie pozwalają na zaliczenie spornego okresu pracy do prac wykonywanych w szczególnych warunkach dokumenty ani też zeznania świadków. Ze znajdującej się w aktach rentowych "opinii służbowej" wynika, że wnioskodawca by zatrudniony w charakterze montera instalacji sanitarnych – hydraulika. Wnioskodawca domagał się uznania pracy od 1 lipca 1971 r. do 30 kwietnia 1975 r. za pracę w szczególnych warunkach w oparciu o zeznania świadka E. R., który zeznał, iż praca ta była wykonywana w głębokich wykopach. Zeznania te pozostają jednak w sprzeczności z przedłożonymi przez wnioskodawcę dokumentami z akt osobowych wnioskodawcy i jako niewiarygodne nie mogą stanowić podstawy do zaliczenia spornego okresu do prac wykonywanych w warunkach szczególnych. Wnioskodawca musiałby wykazać, że w w/w okresie wykonywał roboty wodnokanalizacyjne oraz budował rurociągi w głębokich wykopach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a tego nie udowodnił.

Wnioskodawca nie przedstawił innych dowodów na okoliczność wykonywania w spornym okresie pracy pozwalającej na uzyskanie prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Reguły dowodzenia w procesie cywilnym (art. 232 kpc) zobowiązują strony do wskazywania dowodów, z których wywodzą one skutki prawne. Zasada ta znajduje zastosowanie również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, których przedmiotem są odwołania ubezpieczonych od decyzji organów rentowych. Oznacza to, że w rozpoznawanej sprawie to wnioskodawca winien

wykazać, iż w spornym okresie wykonywał pracę wymienioną w załączniku do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w wykazie A, dziale V poz. 1 wykazu, czego nie uczynił.

Trafnie zarzuca również organ rentowy, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na uznanie, że wnioskodawca w okresie pracy w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. od 1 marca 1989 r. do 29 września 1989 r. wykonywał pracę zaliczaną do pracy w szczególnych warunkach, wymienioną w dziale V poz. 1 wykazu A rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. – tj. roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wnioskodawca przedstawił wprawdzie świadectwo pracy w szczególnych warunkach, z którego wynika, że w tym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę określoną jako roboty wodno-kanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach, na stanowisku monter instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych, a następnie monter urządzeń instalacji wodnokanalizacyjnych – spawacz. Należy jednak podkreślić, że samo świadectwo pracy w szczególnych warunkach nie może przesądzać o charakterze wykonywanego zatrudnienia. Takie świadectwo bowiem musi znajdować pełne oparcie w dokumentacji pracowniczej, a w konsekwencji może być przez tę dokumentację weryfikowane. Tymczasem z akt osobowych wnioskodawcy wynika, że w spornym okresie wykonywał on pracę w komórce Rejonu Obsługi Mieszkańców. Jak stwierdził biegły, praca ta polegała głównie na przeglądach i naprawach instalacji wewnątrz budynków, lub różnych budowli. Niewątpliwie praca tego rodzaju nie jest pracą w szczególnych warunkach i w związku z tym okres tej pracy nie może zostać uwzględniony wnioskodawcy. Prace wodnokanalizacyjne w głębokich wykopach wnioskodawca wykonywał jedynie okresowo. Sąd Apelacyjny nie kwestionuje faktu wykonywania tych prac, jednak brak jest dowodów świadczących, iż pracę tę wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Należy bowiem podkreślić, że praca w warunkach szczególnych to praca, w której pracownik w sposób znaczny jest narażony na niekorzystne dla zdrowia czynniki. Pracę taką pracownik musi wykonywać stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy, aby nabyć prawo do emerytury w wieku obniżonym (§ 2 ust. 1 w/w rozporządzenia). Uzasadnione to jest tym, że praca ta przyczynia się do szybszego pogorszenia wydolności organizmu, stąd też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Zatem samo wykonywanie pracy w szczególnych warunkach nie jest jeszcze wystarczające do nabycia prawa do emerytury, konieczne jest bowiem wykonywanie jej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Podobnie zebrany w sprawie materiał dowodowy nie wykazał, że wykonując wymienione prace monterskie wnioskodawca wykonywał prace polegające na spawaniu, stale i w pełnym wymiarze czasu. Wnioskodawca niewątpliwie tego rodzaju prace prowadził, jednak nie w wymiarze pozwalającym na ubieganie się o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym.

Stąd też Sąd Apelacyjny uznał, że dokumenty pracownicze z akt osobowych wnioskodawcy podważają wiarygodność w/w świadectwa w szczególnych warunkach. Same twierdzenia wnioskodawcy, iż w czasie zatrudnienia w (...) Rejonie Obsługi Mieszkańców, wykonywał jedynie pracę montera instalacji w głębokich wykopach oraz prace polegające na spawaniu, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, są niewystarczające do zaliczenia tych okresów do prac wykonywanych w warunkach szczególnych.

Nie bez znaczenia dla oceny wiarygodności w/w świadectwa pozostaje fakt, iż pracodawca w momencie rozwiązania w/w stosunku pracy w świadectwie pracy z dnia 29 września 1989 r. nie zawarł w nim adnotacji o wykonywaniu przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach. Obowiązujący wówczas § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nakładał na pracodawcę obowiązek stwierdzenia w świadectwie pracy na podstawie posiadanej dokumentacji okresów pracy w szczególnych warunkach. Tak więc niewystawienie przez pracodawcę takiego świadectwa, mimo w/w obowiązku, dodatkowo podważa wiarygodność w/w świadectwa pracy w szczególnych warunkach.

Nadto należy zauważyć, że prawo do wcześniejszej emerytury stanowi odstępstwo od zasady powszechnego wieku emerytalnego i w związku z tym musi zostać ono wykazane w sposób jednoznaczny i nie budzący jakichkolwiek

wątpliwości. Wobec tego samo świadectwo pracy w szczególnych warunkach, w świetle w/w okoliczności, nie może zostać uznane jako wystarczające do wykazania, że wnioskodawca w w/w okresie stale i w pełnym wymiarze czasowym wykonywał prace wodnokanalizacyjne w głębokich wykopach. Tym bardziej, że jak wyżej wskazano, zarówno dokumenty pracownicze ze spornego okresu, jak i sama treść tych świadectw, podważają ich wiarygodność.

Nie zaliczenie wnioskodawcy wymienionych okresów do prac wykonywanych w szczególnych warunkach uniemożliwia przyznanie wnioskodawcy świadczenia emerytalnego na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy, bowiem nie ma on co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Należy zauważyć, że organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy w zaskarżonej decyzji żadnego okresu pracy w warunkach szczególnych. Dopiero przed Sądem wnioskodawca wykazywał i udowadniał okresy takiej pracy. Do prac w warunkach szczególnych można wnioskodawcy uwzględnić okresy pracy od 19.X.1974 r. do 9.I. 1982 r., od 30.VIII.1982 r. do 31.III.1984 r. i od 2.V.1990 r. do 10.III.1994 r., jednakże nie dają one łącznie 15 lat takiej pracy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 386 § 1 kpc.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 98 kpc.